

STORTINGET

Innst. 270 S

(2023–2024)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Dokument 8:80 S (2023–2024)

Innstilling fra justiskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen, Tor André Johnsen, Morten Wold, Bård Hoksrud, Silje Hjemdal og Himanshu Gulati om umiddelbar økning i finansieringen av politiet

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 fremme forslag om å øke politiets budsjetttramme med inntil 1,15 mrd. kroner, hvorav 150 mill. kroner øremerkes til bekjempelse av ungdoms- og gjengkriminalitet.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ragnhild Male Hartviksen, Odd Harald Hovland og Hadia Tajik, fra Høyre, Ingunn Foss og Sveinung Stensland, fra Senterpartiet, Sandra Borch og Else Marie Rødby, fra Fremskrittspartiet, Tor André Johnsen og lederen Helge André Njåstad, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, og fra Venstre, Ingvild Wethrus

Thorsvik, viser til statsrådens svarbrev til komiteen av 21. februar 2024, der det slås fast at det

«ikke [er] tvil om at ressursituasjonen har vært krevende for politiet i 2023. I likhet med resten av samfunnet må de håndtere økende kostnader. Samtidig har de måttet håndtere økt antall uforutsette oppdrag, blant annet knyttet til den sikkerhetspolitiske situasjonen».

Komiteen viser til at brevet følger vedlagt denne innstillingen.

Komiteen deler regjeringens uttalte mål om at «politiet skal ha gode rammeforutsetninger for å løse sitt samfunnsoppdrag».

Komiteen har registrert at politiet i revidert nasjonalbudsjett for 2023 fikk bevilget 550 mill. kroner ut over forslaget til statsbudsjett for 2023, blant annet for å kompensere for den høye prisveksten, samt at det i nysalderingen for 2023 ble bevilget ytterligere 734 mill. kroner blant annet for å dekke merforbruket samme år. Statsbudsjettet for 2024 innebærer en økning på 500 mill. kroner til politiet, påtalemyndigheten og PST. I svarbrevet fra statsråden til komiteen er det også omtalt at regjeringen 14. februar 2024 gikk ut med at

«regjeringen vil foreslå en budsjettøkning på 635 mill. kroner til politiet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 for å kunne håndtere ekstraordinære pensjonsutgifter, drift av IT og opprettholdelse av politibemanningen».

Komiteen merker seg at regjeringen har igangsatt en områdegjennomgang av økonomistyringen og budsjett-situasjonen i politiet. Den oppdaterte kunnskapen om eventuelle behov vil kunne bidra inn i grunnlaget for vurderingene i forbindelse med framtidige budsjettvedtak.

Komiteens medlemmer fra Høyre deler forslagsstillernes bekymring for nedbyggingen av politiet.

Disse medlemmer er bekymret for budsjetteringen og økonomistyringen i etaten sett i lys av at regjeringen 14. februar 2024 gikk ut med at de vil foreslå en budsjettøkning på 635 mill. kroner i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 for å kunne håndtere ekstraordinære pensjonsutgifter, drift av IT og opprettholdelse av politibemanningen.

Disse medlemmer viser til at Høyre i sitt alternative budsjett for 2024 la inn 400 mill. kroner ekstra ut over regjeringens forslag for å kunne ansette de nyutdannede politistudentene. Forutsetningen for dette var at regjeringens budsjett i utgangspunktet var realistisk.

Selv om disse medlemmer deler forslagsstillernes bekymring for politiets budsjettsituasjon, kan behandlingen av revidert budsjett ikke forskutteres. Denne saken må sees i sammenheng med budsjettbehandlingen når den kommer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til den svært krevende ressurs situasjonen politiet nå opplever. Disse medlemmer registrerer at statsråden i sitt svarbrev av 21. februar 2024 uttrykker at politiet over tid har stått i en krevende ressurs situasjon.

Disse medlemmer viser videre til at nedbyggingen av norsk politi nå har gått så langt at Politiets Fellesforbund har anbefalt at det ikke tas inn nye politistudenter til neste kull på Politihøgskolen, fordi en konsekvens av nedbyggingen av politiet er at svært få politistudenter ansettes som politibetjenter etter endt studium. Disse medlemmer vil understreke at det er svært oppsiktsvekkende at en fagforening uttaler seg på denne måten og kommer med et slikt forslag, hvilket illustrerer alvorlet i situasjonen. Disse medlemmer mener denne situasjonen må adresseres, da det er avgjørende for å styrke politiets kapasitet og beredskap at det er tilstrekkelig med utdannede politifolk til å dekke bemanningsbehovet. Disse medlemmer vil herunder vise til den prekære situasjonen i vårt naboland Sverige, hvor det umiddelbare behovet for økt politikapasitet ikke kan dekkes, dels som følge av at det de seneste årene ikke har blitt utdannet tilstrekkelig med politibetjenter til å dekke dagens behov. Disse medlemmer vil på det sterkeste advare mot en tilsvarende utvikling i Norge. Det fremmes på denne bakgrunn forslag om at politistudenter som består utdannelsen, skal garanteres jobb som politibetjent etter endt utdanning.

Disse medlemmer vil med tyngde fremholde at nedbyggingen av politiet skjer på et tidspunkt hvor samfunnsutviklingen og utviklingen i det sikkerhetspolitiske verdensbildet tilsier at politiet bør styrkes og prioriteres. Disse medlemmer mener det er av avgjø-

rende betydning at man i dagens situasjon ikke svekker og bygger ned politiets kapasitet, men tvert imot styrker bemanningen og beredskapen. Slik disse medlemmer ser det, må det umiddelbart på plass en styrket finansiering av politiet for å stanse den nedbyggingen av politikapasiteten som nå pågår, og sikre en styrking av politiets bemanning og beredskap.

Disse medlemmer viser til at finansministeren i forkant av revidert nasjonalbudsjett for 2023 forskuterte en styrking av helsevesenets budsjetter, og at det med dette kom et styringssignal til helsevesenet om at de før vedtagelsen av det reviderte budsjettet kunne gå ut over eksisterende budsjetttrammer. Disse medlemmer mener det nå må gjøres et tilsvarende grep for å forhindre nedbemanning og nedbygging av den operative kapasiteten til politiet. Det fremmes på denne bakgrunn forslag om å be regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 fremme forslag om å øke politiets budsjetttrammer med inntil 1,15 mrd. kroner. Disse medlemmer mener politiet vet best hvordan ressursene bør fordeles, og det foreslås derfor at 1 mrd. kroner av handlingsrommet disponeres fritt og 150 mill. kroner øremerkes til innsats mot ungdoms- og gjengkriminalitet.

Disse medlemmer har merket seg regjeringens foreslåtte økning i politiets budsjett på 635 mill. kroner, som ble annonsert den 14. februar 2024. Dette er også omtalt i statsrådets svarbrev til det foreliggende representantforslaget. Disse medlemmer merker seg at det i svarbrevet er oppgitt at disse midlene skal dekke ekstraordinære pensjonsutgifter, drift av IT og opprettholdelse av politibemanningen. Dette innebærer slik disse medlemmer ser det, at de nevnte midlene skal dekke utgifter til pensjon og IT samt stanse den systematiske nedbyggingen av politiets kapasitet og bemanning. Dette vil da ikke medføre noen økning av politiets bemanning og beredskapsevne, og kan følgelig ikke betegnes som en styrking av politiet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at politistudenter som fullfører utdannelsen på Politihøgskolen, er garantert jobb som politibetjent etter endt utdanning.»

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 fremme forslag om å øke politiets budsjetttramme med inntil 1,15 mrd. kroner, hvorav 150 mill. kroner øremerkes til bekjempelse av ungdoms- og gjengkriminalitet.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sikre at politistudenter som fullfører utdannelsen på Politihøgskolen, er garantert jobb som politibetjent etter endt utdanning.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 fremme forslag om å øke politiets budsjetttramme med inntil 1,15 mrd. kroner, hvorav 150 mill. kroner øremerkes til bekjempelse av ungdoms- og gjengkriminalitet.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:80 S (2023–2024) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen, Tor André Johnsen, Morten Wold, Bård Hoksrud, Silje Hjemdal og Himanshu Gulati om umiddelbar økning i finansieringen av politiet – vedtas ikke.

Oslo, i justiskomiteen, den 23. april 2024

Helge André Njåstad

leder

Hadia Tajik

ordfører

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - Justiskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
24/687 - SEI

Dato
21.02.2024

Dokument 8:80 S (2023-2024) - Representantforslag om umiddelbar økning i finansieringen av politiet

Jeg viser til brev av 5. februar 2024, der Stortingets justiskomite ber om departementets vurdering av representantforslag 8:80 S (2023-2024) fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen, Tor André Johnsen, Morten Wold, Bård Hoksrud, Silje Hjemdal og Himanshu Gulati om umiddelbar økning i finansieringen av politiet. Forslaget lyder:

- Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 fremme forslag om å øke politiets budsjetttramme med inntil 1,15 mrd. kroner, hvorav 150 mill. kroner øremerkes til bekjempelse av ungdoms- og gjengkriminalitet.

Som bakgrunn for forslaget viser representantene bl.a. til at norsk politi står i en svært krevende ressursituasjon og at det sikkerhetspolitiske verdensbildet øker politiets betydning i den nasjonale totalberedskapen.

Jeg vil innledningsvis fremheve at regjeringen har prioritert arbeidet med bekjempelse av ungdoms- og gjengkriminalitet. I regjeringens første budsjett ble det bevilget 200 millioner kroner til blant annet styrket innsats mot kriminelle nettverk og gjengkriminalitet, hvorav 40 millioner kroner ble særskilt tildelt Oslo politidistrikts innsats mot kriminelle miljøer og gjenger. I 2024 er innsatsen mot gjengkriminalitet i Oslo styrket med ytterligere 15 millioner kroner.

Det er ikke tvil om at ressursituasjonen har vært krevende for politiet i 2023. I likhet med resten av samfunnet må de håndtere økende kostnader. Samtidig har de måttet håndtere økt antall uforutsette oppdrag, blant annet knyttet til den sikkerhetspolitiske situasjonen.

Regjeringen er opptatt av at politiet skal ha gode rammeforutsetninger for å løse sitt samfunnsoppdrag. Vi har derfor tatt flere steg for å avhjelpe situasjonen i 2023. I revidert nasjonalbudsjett for 2023 bevilget vi 550 millioner kroner, blant annet for å kompensere for den høye prisveksten og for at politiet skulle ha mulighet til å opprettholde et høyt bemannings- og aktivitetsnivå. I nysalderingen for 2023 bevilget vi ytterligere 734 millioner kroner blant annet for at politiet skulle få dekket merforbruket sitt i 2023. Begge disse tilleggsbevilgningene har bidratt til å lette på utfordringene politiet har stått ovenfor i 2023.

Politiet har også blitt prioritert i budsjettet for 2024. Vi bevilget totalt 500 millioner kroner til politiet, påtalemyndigheten og PST, hvorav 198 millioner kroner blant annet går til å opprettholde et høyt bemannings- og aktivitetsnivå i politidistriktene. Samtidig ser vi at budsjettsituasjonen fortsatt er krevende og at det særlig er utfordringer knyttet til ekstraordinære pensjonsutgifter, drift av IT og opprettholdelse av politibemanningen. Derfor gikk vi onsdag 14. februar ut med at regjeringen vil foreslå en budsjettøkning på 635 mill. kroner til politiet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 for å kunne håndtere ekstraordinære pensjonsutgifter, drift av IT og opprettholdelse av politibemanningen. I tillegg er en kort og spisset områdegjennomgang av økonomistyringen og budsjettsituasjonen i politiet under gjennomføring, som vil gi oss oppdatert kunnskap. Den oppdaterte kunnskapen om eventuelle behov vil bidra inn i grunnlaget for vurderingene regjeringen vil gjøre ifm. de kommende budsjetttrundene.

Med hilsen

Emilie Mehl

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

